

Zespół Szkół Nr 3 im. ks. prof. Józefa Tischnera w Bochni
32-700 Bochnia, ul. Krakowska 20, tel. 14 612-27-79
www.zs3.bochnia.pl

PROGRAM NAUCZANIA

Przedmiotu: PRAKTYKA ZAWODOWA

TECHNIK WETERYNARII

SYMBOL CYFROWY ZAWODU 324002

PODBUDOWA PROGRAMOWA: PODSTAWÓWKA

KWALIFIKACJE WYODRĘBNIONE W ZAWODZIE:

ROL.11. Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt
ROL.12. Wykonywanie weterynaryjnych czynności pomocniczych

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego

Program nauczania przedmiotu PRAKTYKA ZAWODOWA – Technik weterynarii opracowany na podstawie programu nauczania Ośrodka Rozwoju Edukacji w ramach projektu „Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3. Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowanego w latach 2018–2019.

(<https://www.ore.edu.pl/2019/08/programy-nauczania-zawodu-2019/>)

Miejsce realizacji praktyk zawodowych: gospodarstwa rolne prowadzące chów zwierząt gospodarskich, podmioty świadczące usługi z zakresu inseminacji bydła i świń, hodowle psów i kotów, schroniska i hotele dla zwierząt oraz zakłady lecznicze dla zwierząt, w tym gabinety weterynaryjne, przychodnie weterynaryjne, lecznice weterynaryjne, weterynaryjne laboratoria diagnostyczne, schroniska dla zwierząt oraz organy kontroli i nadzoru weterynaryjnego oraz inne podmioty stanowiące potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów szkół prowadzących kształcenie w zawodzie.

Proponowany program praktyk zawodowych powinien być dostosowany do potrzeby zrealizowania wszystkich efektów kształcenia z podstawy programowej i odpowiadać potrzebom lokalnego rynku pracy.

Liczba tygodni przeznaczonych na realizację praktyk zawodowych : 8 tygodni (280 godz.)

3 kl. (po podstawówce) - 4 tygodnie praktyki (20 dni roboczych) – 140 godzin.

4 kl. (po podstawówce) - 4 tygodnie praktyki (20 dni roboczych) – 140 godzin.

Kwalifikacja ROL.11. – Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt

Chów zwierząt

Cele ogólne przedmiotu

Poznanie miejsc i warunków wykonywania zadań zawodowych w przyszłych miejscach pracy technika weterynarii.

Nabycie umiejętności w miejscu wykonywania przyszłej pracy/ u pracodawcy:

- analizowania zachowania zwierząt,
- stosowania zasad racjonalnego żywienia zwierząt,
- prowadzenia chowu zwierząt zgodnie z zasadami i przepisami prawa,
- prowadzenia chowu zwierząt gospodarskich w celu pozyskania mleka,
- stosowania przepisów dotyczących ochrony zwierząt
- stosowania zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt gospodarskich i towarzyszących,
- wykonywania zabiegów specjalnych,
- wykonywania poskramianie zwierząt,
- wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u zwierząt,
- wykonywania zabiegów zootechnicznych u zwierząt,
- organizowania stanowisk pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii oraz przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,
- identyfikowania zagrożeń dla zdrowia lub życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych,
- stosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych,
- przestrzegania zasad kultury i etyki w związku z realizacją zadań zawodowych,
- analizowania własnej kreatywności i otwartości na zmiany,
- aktualizowania wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych,
- przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy,
- stosowania zasad komunikacji interpersonalnej,

- planowania i organizowania prac zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań,
- kierowania wykonaniem przydzielonych zadań,
- wprowadzania rozwiązań technicznych i organizacyjnych wpływających na poprawę warunków i jakość pracy.

Kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie ludzi i zwierząt, stanu środowiska naturalnego oraz świadomości konsekwencji podejmowanych decyzji związanych z realizacją zadań zawodowych.

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

- 1) wyciągnąć wnioski z analizy zachowań zwierząt gospodarskich i domowych wywołanych określonymi bodźcami w celu eliminacji zachowań niepożądanych i niebezpiecznych
- 2) wyciągnąć wnioski z analizy zachowań zwierząt gospodarskich i domowych w celu określenia ich stanu zdrowia
- 3) rozpoznać pasze stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i domowych, zioła, rośliny szkodliwe i trujące oraz zanieczyszczenia pasz domowych
- 4) ocenić organoleptycznie jakość pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i domowych zgodnie z przyjętymi kryteriami oceny
- 5) zaplanować użytkowanie mleczne (krów, owiec i kóz), mięsne (bydła, świń, owiec, kóz i kur) oraz nieśne kur w aspekcie spełnienia wymagań weterynaryjnych
- 6) zaplanować żywienie poszczególnych grup wiekowych i technologicznych zwierząt gospodarskich z wykorzystaniem aktualnie stosowanych metod i technik
- 7) zaplanować żywienie poszczególnych grup wiekowych psów i kotów zgodnie z zapotrzebowaniem pokarmowym
- 8) oznakować zwierzęta gospodarskie i domowe zgodnie z przepisami prawa, stosownymi instrukcjami oraz z wykorzystaniem dostępnych technik
- 9) ocenić warunki higieniczne pomieszczeń w celu doboru właściwej metody przeprowadzenia zabiegu dezynsekcji, dezynfekcji i deratyzacji
- 10) przygotować roztwory biobójcze do wykonywania zabiegów specjalnych zgodnie z załączoną ulotką (instrukcją)
- 11) dobrać niezbędny sprzęt i materiały oraz środki ochrony osobistej do rodzaju wykonywanego zabiegu specjalnego
- 12) wykonać zabiegi dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji w miejscach przebywania zwierząt i pomieszczeniach pomocniczych, stosując różne metody i techniki oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy
- 13) dobrać niezbędny sprzęt oraz narzędzia do gatunku zwierzęcia, celu i planowanej metody i techniki wykonania poskramiania
- 14) poskramiać zwierzęta gospodarskie oraz domowe różnymi technikami, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w różnych sytuacjach typowych i nietypowych
- 15) dobrać zabiegi pielęgnacyjne do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia
- 16) ocenić aktualny stan zwierzęcia na podstawie jego wyglądu, postawy i zachowania w celu doboru zabiegu
- 17) dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych: skóry, sierści, gruczołu mlecznego i racic u bydła; skóry, sierści, kopyt i jamy ustnej u koni oraz skóry, sierści, uszu, oczu, jamy ustnej i pazurów u psów i kotów
- 18) dobrać techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u bydła, koni, psów i kotów do bieżących potrzeb
- 19) wykonać zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy
- 20) wykonać zabiegi zootechniczne u zwierząt gospodarskich aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy
- 21) omówić zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii oraz przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
- 22) dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do zorganizowania poszczególnych stanowisk pracy
- 23) monitorować sprawność sprzętu oraz instalacji elektrycznej na stanowisku pracy
- 24) omówić czynniki szkodliwe, niebezpieczne i uciążliwe występujące w środowisku pracy, w tym podczas kontaktu ze zwierzętami, obsługi maszyn, sprzętu i narzędzi, kontaktu z materiałem biologicznym oraz substancjami chemicznymi

- 25) wskazać sposoby ograniczenia negatywnego wpływu czynników szkodliwych, niebezpiecznych i uciążliwych na organizm człowieka występujących w środowisku pracy,
- 26) przedstawić zasady postępowania w przypadku wystąpienia choroby zawodowej
- 27) dobrać środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju zagrożeń występujących podczas wykonywanych zadań zawodowych zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim środowisku
- 28) właściwie zinterpretować odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska
- 29) określić możliwości wykorzystania własnej kreatywności w wykonywaniu zadań zawodowych
- 30) zadziałać w sytuacji zmiany (np. warunków pracy, stanu pacjenta, metod i technik wykonywania czynności, sprzętu, materiałów, środków stosowanych w realizacji zadań zawodowych, czynników pozazawodowych)
- 31) uzasadnić konieczność maksymalnego wykorzystania umiejętności zawodowych, w celu podwyższania jakości opieki weterynaryjnej, dobrostanu zwierząt i zdrowia publicznego
- 32) przestrzegać zasad bezpieczeństwa podczas przetwarzania i przesyłania danych osobowych
- 33) przechować dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa
- 34) zastosować aktywne metody słuchania
- 35) udzielić odpowiedzi językiem zrozumiałym, odpowiednim do sytuacji
- 36) współpracować z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia publicznego
- 37) uzasadnić celowość planowania pracy zespołu wykonującego przydzielone zadania w zawodzie
- 38) zaplanować wykonanie zadania zgodnie z dokonaną oceną możliwości finansowych i w określonym czasie
- 39) wyznaczyć jasno określone cele pracy zespołu w zależności od rodzaju wykonywanej pracy zespołowej
- 40) przeanalizować kompetencje poszczególnych członków zespołu do wykonania zadania
- 41) dobrać członków do zespołu zgodnie z ich kompetencjami
- 42) opisać zakres obowiązków kierownika zespołu realizującego przydzielone zadanie
- 43) wyznaczyć kolejne etapy pracy zespołu wykonującego przydzielone zadanie
- 44) pokierować pracą zespołu z uwzględnieniem indywidualności jednostki i grupy
- 45) ocenić przebieg wykonywanego zadania, wyciąga wnioski i dokonuje zmian w jego przebiegu
- 46) zmotywować członków zespołu do efektywnego wykonywania przydzielonych zadań
- 47) przewidzieć konsekwencje podejmowanych decyzji w kierowaniu pracy zespołu
- 48) podać przykłady wpływu postępu technicznego na doskonalenie jakości pracy w zawodzie
- 49) wyszukać informacje na temat stosowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych poprawiających warunki i jakość pracy
- 50) wskazać argumenty za i przeciw wykorzystaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych i organizacyjnych w wykonywanej pracy
- 51) podać przykłady wpływu właściwej i niewłaściwej organizacji pracy zespołu na osiągnięte efekty
- 52) zaplanować wyposażenie stanowiska pracy w nowoczesne rozwiązania techniczne (sprzęt, narzędzia)

MATERIAŁA NAUCZANIA

Chów zwierząt – praktyka

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji
		Podstawowe Uczeń potrafi:	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	Etap realizacji
Analiza zachowań zwierząt	1. Analizowanie zachowań różnych grup wiekowych zwierząt gospodarskich i domowych	<ul style="list-style-type: none"> – wyciągnąć wnioski z analizy zachowań zwierząt gospodarskich i domowych wywołanych określonymi bodźcami w celu eliminacji zachowań niepożądanych i niebezpiecznych – wyciągnąć wnioski z analizy zachowań zwierząt gospodarskich i domowych w celu określenia ich stanu zdrowia – 	<ul style="list-style-type: none"> – wyciągnąć wnioski z analizy zachowań zwierząt gospodarskich i domowych wywołanych określonymi bodźcami w celu eliminacji zachowań niepożądanych i niebezpiecznych – wyciągnąć wnioski z analizy zachowań zwierząt gospodarskich i domowych w celu określenia ich stanu zdrowia – 	klasa III
	2. Rozpoznawanie pasz, ocena organoleptyczna i żywienie zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznać pasze stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i domowych, ziola, rośliny szkodliwe i trujące oraz zanieczyszczenia pasz domowych 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznać pasze stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i domowych, ziola, rośliny szkodliwe i trujące oraz zanieczyszczenia pasz domowych 	
	3. Znakowanie zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> – znakuje zwierzęta gospodarskie i domowe zgodnie z przepisami prawa, stosownymi instrukcjami oraz z wykorzystaniem dostępnych technik 	<ul style="list-style-type: none"> – znakuje zwierzęta gospodarskie i domowe zgodnie z przepisami prawa, stosownymi instrukcjami oraz z wykorzystaniem dostępnych technik 	
	4. Wykonywanie zabiegów specjalnych	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia warunki higieniczne pomieszczeń w celu doboru właściwej metody przeprowadzenia zabiegu dezynsekcji, dezynfekcji i deratyzacji – przygotowuje roztwory biobójcze do wykonywania zabiegów specjalnych zgodnie z załączoną ulotką (instrukcją) – dobiera niezbędny sprzęt i materiały oraz środki ochrony osobistej do rodzaju wykonywanego zabiegu specjalnego – 7) wykonuje zabiegi dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji w miejscach 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia warunki higieniczne pomieszczeń w celu doboru właściwej metody przeprowadzenia zabiegu dezynsekcji, dezynfekcji i deratyzacji – przygotowuje roztwory biobójcze do wykonywania zabiegów specjalnych zgodnie z załączoną ulotką (instrukcją) – dobiera niezbędny sprzęt i materiały oraz środki ochrony osobistej do rodzaju wykonywanego zabiegu specjalnego 	

		<p>przebywania zwierząt i pomieszczeniach pomocniczych, stosując różne metody i techniki oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy (kp)(kpp)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 7) wykonuje zabiegi dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji w miejscach przebywania zwierząt i pomieszczeniach pomocniczych, stosując różne metody i techniki oraz zasady bezpieczeństwa i higieny pracy (kp)(kpp) 	
	5. Wykonywanie zabiegów specjalnych	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera niezbędny sprzęt oraz narzędzia do gatunku zwierzęcia, celu i planowanej metody i techniki wykonania poskramiania - poskramia zwierzęta gospodarskie oraz domowe różnymi technikami, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w różnych sytuacjach typowych i nietypowych 	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera niezbędny sprzęt oraz narzędzia do gatunku zwierzęcia, celu i planowanej metody i techniki wykonania poskramiania - poskramia zwierzęta gospodarskie oraz domowe różnymi technikami, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w różnych sytuacjach typowych i nietypowych 	
	6. Wykonywanie poskramiania zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera niezbędny sprzęt oraz narzędzia do gatunku zwierzęcia, celu i planowanej metody i techniki wykonania poskramiania - poskramia zwierzęta gospodarskie oraz domowe różnymi technikami, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w różnych sytuacjach typowych i nietypowych 	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera niezbędny sprzęt oraz narzędzia do gatunku zwierzęcia, celu i planowanej metody i techniki wykonania poskramiania - poskramia zwierzęta gospodarskie oraz domowe różnymi technikami, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w różnych sytuacjach typowych i nietypowych 	
	7. Wykonywanie korekcji racic	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera zabiegi pielęgnacyjne do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia - ocenia aktualny stan zwierzęcia na podstawie jego wyglądu, postawy i zachowania w celu doboru zabiegu pielęgnacyjnego - dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych: skóry, sierści, gruczołu mlecznego i racic u bydła; skóry, sierści, kopyt i jamy ustnej 	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera zabiegi pielęgnacyjne do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia - ocenia aktualny stan zwierzęcia na podstawie jego wyglądu, postawy i zachowania w celu doboru zabiegu pielęgnacyjnego - dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych: skóry, sierści, gruczołu mlecznego i racic u bydła; skóry, sierści, kopyt i jamy ustnej 	

		<p>u koni oraz skóry, sierści, uszu, oczu, jamy ustnej i pazurów u psów i kotów</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobiera techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u bydła, koni, psów i kotów do bieżących potrzeb - wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy 	<p>u koni oraz skóry, sierści, uszu, oczu, jamy ustnej i pazurów u psów i kotów</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobiera techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u bydła, koni, psów i kotów do bieżących potrzeb - wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy 	
	8. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych u bydła	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera zabiegi pielęgnacyjne do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia - ocenia aktualny stan zwierzęcia na podstawie jego wyglądu, postawy i zachowania w celu doboru zabiegu pielęgnacyjnego - dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych: skóry, sierści, gruczołu mlecznego i racic u bydła; skóry, sierści, kopyt i jamy ustnej u koni oraz skóry, sierści, uszu, oczu, jamy ustnej i pazurów u psów i kotów - dobiera techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u bydła, koni, psów i kotów do bieżących potrzeb - wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera zabiegi pielęgnacyjne do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia - ocenia aktualny stan zwierzęcia na podstawie jego wyglądu, postawy i zachowania w celu doboru zabiegu pielęgnacyjnego - dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych: skóry, sierści, gruczołu mlecznego i racic u bydła; skóry, sierści, kopyt i jamy ustnej u koni oraz skóry, sierści, uszu, oczu, jamy ustnej i pazurów u psów i kotów - dobiera techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u bydła, koni, psów i kotów do bieżących potrzeb - wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy 	
	9. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych u koni	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera zabiegi pielęgnacyjne do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia - ocenia aktualny stan zwierzęcia na podstawie jego wyglądu, postawy i zachowania w celu doboru zabiegu pielęgnacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera zabiegi pielęgnacyjne do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia - ocenia aktualny stan zwierzęcia na podstawie jego wyglądu, postawy i zachowania w celu doboru zabiegu pielęgnacyjnego 	

		<ul style="list-style-type: none"> - dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych: skóry, sierści, gruczołu mlecznego i racic u bydła; skóry, sierści, kopyt i jamy ustnej u koni oraz skóry, sierści, uszu, oczu, jamy ustnej i pazurów u psów i kotów - dobiera techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u bydła, koni, psów i kotów do bieżących potrzeb - wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych: skóry, sierści, gruczołu mlecznego i racic u bydła; skóry, sierści, kopyt i jamy ustnej u koni oraz skóry, sierści, uszu, oczu, jamy ustnej i pazurów u psów i kotów - dobiera techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u bydła, koni, psów i kotów do bieżących potrzeb - wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy 	
	10. Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych u psów	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera zabiegi pielęgnacyjne do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia - ocenia aktualny stan zwierzęcia na podstawie jego wyglądu, postawy i zachowania w celu doboru zabiegu pielęgnacyjnego - dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych: skóry, sierści, gruczołu mlecznego i racic u bydła; skóry, sierści, kopyt i jamy ustnej u koni oraz skóry, sierści, uszu, oczu, jamy ustnej i pazurów u psów i kotów - dobiera techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u bydła, koni, psów i kotów do bieżących potrzeb - wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera zabiegi pielęgnacyjne do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia - ocenia aktualny stan zwierzęcia na podstawie jego wyglądu, postawy i zachowania w celu doboru zabiegu pielęgnacyjnego - dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych: skóry, sierści, gruczołu mlecznego i racic u bydła; skóry, sierści, kopyt i jamy ustnej u koni oraz skóry, sierści, uszu, oczu, jamy ustnej i pazurów u psów i kotów - dobiera techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u bydła, koni, psów i kotów do bieżących potrzeb - wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy 	
	11. Wykonywanie zabiegów	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera zabiegi pielęgnacyjne do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia 	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera zabiegi pielęgnacyjne do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia 	

	pielęgnacyjnych u kotów	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia aktualny stan zwierzęcia na podstawie jego wyglądu, postawy i zachowania w celu doboru zabiegu pielęgnacyjnego – dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych: skóry, sierści, gruczołu mlecznego i racic u bydła; skóry, sierści, kopyt i jamy ustnej u koni oraz skóry, sierści, uszu, oczu, jamy ustnej i pazurów u psów i kotów – dobiera techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u bydła, koni, psów i kotów do bieżących potrzeb – wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia aktualny stan zwierzęcia na podstawie jego wyglądu, postawy i zachowania w celu doboru zabiegu pielęgnacyjnego – dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych: skóry, sierści, gruczołu mlecznego i racic u bydła; skóry, sierści, kopyt i jamy ustnej u koni oraz skóry, sierści, uszu, oczu, jamy ustnej i pazurów u psów i kotów – dobiera techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u bydła, koni, psów i kotów do bieżących potrzeb – wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy 	
	12. Wykonywanie pielęgnacji kopyt u koni	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera zabiegi pielęgnacyjne do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia – ocenia aktualny stan zwierzęcia na podstawie jego wyglądu, postawy i zachowania w celu doboru zabiegu pielęgnacyjnego – dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych: skóry, sierści, gruczołu mlecznego i racic u bydła; skóry, sierści, kopyt i jamy ustnej u koni oraz skóry, sierści, uszu, oczu, jamy ustnej i pazurów u psów i kotów – dobiera techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u bydła, koni, psów i kotów do bieżących potrzeb – wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt aktualnie stosowanymi 	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera zabiegi pielęgnacyjne do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia – ocenia aktualny stan zwierzęcia na podstawie jego wyglądu, postawy i zachowania w celu doboru zabiegu pielęgnacyjnego – dobiera sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych: skóry, sierści, gruczołu mlecznego i racic u bydła; skóry, sierści, kopyt i jamy ustnej u koni oraz skóry, sierści, uszu, oczu, jamy ustnej i pazurów u psów i kotów – dobiera techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u bydła, koni, psów i kotów do bieżących potrzeb – wykonuje zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt aktualnie stosowanymi 	

		metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	
	13. Wykonywanie zabiegów dekontaminacji	– wykonuje zabiegi zootechniczne u zwierząt gospodarskich aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (kp)(kpp)	– wykonuje zabiegi zootechniczne u zwierząt gospodarskich aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (kp)(kpp)	
	14. Wykonywanie zabiegów zootechnicznych	– wykonuje zabiegi zootechniczne u zwierząt gospodarskich aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (kp)(kpp)	– wykonuje zabiegi zootechniczne u zwierząt gospodarskich aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (kp)(kpp)	
	15. Wykonywanie zabiegów zootechnicznych	– wykonuje zabiegi zootechniczne u zwierząt gospodarskich aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	– wykonuje zabiegi zootechniczne u zwierząt gospodarskich aktualnie stosowanymi metodami i technikami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (kp)(kpp)	
	Razem			klasa III

Kwalifikacja ROL.11. – Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt

Rozród i inseminacja zwierząt

Cele ogólne przedmiotu

Nabywanie umiejętności:

- stosowania zasad pracy hodowlanej
 - stosowania systemu naturalnego krycia zwierząt gospodarskich i domowych
 - wykonywania zabiegów inseminacji u zwierząt.
 - doradzania w zakresie doboru nasienia buhaja i knura zgodnie z oczekiwaniami klienta
 - ustalania gotowości samicy bydła i świń do unosienniania
 - stosowania dostępnych technik wykonywania sztucznego unosienniania samic bydła i świń
 - prowadzenia dokumentacji zabiegów sztucznego unosienniania samic bydła i świń
 - sprawowania opieki nad samicami zwierząt w okresie ciąży, w czasie porodu i w okresie poporodowym
 - przestrzegania zasad kultury i etyki w związku z realizacją zadań zawodowych
 - analizowania własnej kreatywności i otwartości na zmiany
 - przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy
 - stosowania zasad komunikacji interpersonalnej
 - planowania i organizowania pracy zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań
 - kierowania wykonaniem przydzielonych zadań
 - wprowadzania rozwiązań technicznych i organizacyjnych wpływających na poprawę warunków i jakości pracy
1. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie ludzi i zwierząt, stanu środowiska naturalnego oraz świadomości konsekwencji podejmowanych decyzji związanych z realizacją zadań zawodowych.

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

1. wykorzystać informacje zawarte w dokumentacji hodowlanej zwierząt gospodarskich do planowania i prowadzenia rozrodu zwierząt
2. rozpoznać charakterystyczne objawy rui u samic zwierząt gospodarskich i domowych
3. rozpoznać charakterystyczne objawy popędu płciowego u samców zwierząt gospodarskich i domowych
4. wskazać optymalny termin krycia na podstawie zaobserwowanych objawów rui
5. posłużyć się katalogami buhajów i knurów w zakresie wykorzystania danych do doboru dawcy nasienia zgodnie z przyjętymi założeniami
6. zastosować zasady zakupu, przechowywania i transportu nasienia buhaja i knura zgodnie z przepisami prawa
7. przechować i przetransportować nasienie buhaja i knura zgodnie z określonymi warunkami weterynaryjnymi
8. przeprowadzić wywiad inseminacyjny z posiadaczem samic bydła i świń zgodnie z obowiązującymi kryteriami
9. podjąć decyzje dotyczące unosienniania samic bydła i świń, na podstawie przeprowadzonego wywiadu inseminacyjnego, objawów rui i przeprowadzonego badania rektalnego lub badań dodatkowych
10. rozpoznać sprzęt, narzędzia i materiały aktualnie stosowane w sztucznym unosiennianiu samic bydła i świń
11. dobrać sprzęt i materiały niezbędne do wykonania zabiegu sztucznego unosienniania samic bydła i świń aktualnie stosowanymi technikami

12. wykonać zabieg unasienniania samic bydła i świń aktualnie stosowanymi technikami zgodnie z instrukcją postępowania
13. prowadzić dokumentację związaną z wykonywaniem zabiegów sztucznego unasienniania samic bydła i świń
14. sklasyfikować poród jako fizjologiczny lub patologiczny, na podstawie obserwacji przebiegu jego kolejnych etapów
15. dobrać sprzęt, narzędzia i środki niezbędne do rodzaju udzielanej pomocy podczas porodu niewymagającego cięcia płodu lub zabiegu chirurgicznego, u różnych gatunków zwierząt
16. udzielić pomocy porodowej podczas porodu niewymagającego cięcia płodu lub zabiegu chirurgicznego u zwierząt gospodarskich i domowych z zastosowaniem właściwej techniki i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy
17. przygotować zestaw narzędzi i środków niezbędnych do wykonania zabiegów położniczych podczas trudnego porodu u samic różnych gatunków zwierząt
18. asystować lekarzowi weterynarii podczas wykonywania zabiegów położniczych w trakcie trudnego porodu u samic różnych gatunków zwierząt, według ustalonych zasad
19. wdrożyć algorytm postępowania z noworodkami zwierząt gospodarskich i domowych bezpośrednio po porodzie
20. udzielić pierwszej pomocy w najczęściej występujących schorzeniach samic w okresie okołoporodowym oraz schorzeniach noworodków u różnych gatunków zwierząt, zgodnie z ustalonymi procedurami
21. stosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim środowisku
22. właściwie zinterpretować odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska
 - a. określić możliwości wykorzystania własnej kreatywności w wykonywaniu zadań zawodowych
 - b. zadziałać w sytuacji zmiany (np. warunków pracy, stanu pacjenta, metod i technik wykonywania czynności, sprzętu, materiałów, środków stosowanych w realizacji zadań zawodowych, czynników pozazawodowych)
 - c. przestrzegać zasad bezpieczeństwa podczas przetwarzania i przesyłania danych osobowych
23. przechować dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa
24. zastosować aktywne metody słuchania
25. udzielić odpowiedzi językiem zrozumiałym, odpowiednim do sytuacji
26. współpracować z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia publicznego
27. uzasadnić celowość planowania pracy zespołu wykonującego przydzielone zadania w zawodzie
28. zaplanować wykonanie zadania zgodnie z dokonaną oceną możliwości finansowych i w określonym czasie
29. wyznaczyć jasno określone cele pracy zespołu w zależności od rodzaju wykonywanej pracy zespołowej
30. przeanalizować kompetencje poszczególnych członków zespołu do wykonania zadania
31. dobrać członków do zespołu zgodnie z ich kompetencjami
32. opisać zakres obowiązków kierownika zespołu realizującego przydzielone zadanie
33. wyznaczyć kolejne etapy pracy zespołu wykonującego przydzielone zadanie
34. pokierować pracą zespołu z uwzględnieniem indywidualności jednostki i grupy
35. ocenić przebieg wykonywanego zadania, wyciągnąć wnioski i dokonuje zmian w jego przebiegu
36. zmotywować członków zespołu do efektywnego wykonywania przydzielonych zadań
37. przewidzieć konsekwencje podejmowanych decyzji w kierowaniu pracy zespołu
38. podać przykłady wpływu postępu technicznego na doskonalenie jakości pracy w zawodzie
39. wyszukać informacje na temat stosowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych poprawiających warunki i jakość pracy
40. wskazać argumenty za i przeciw wykorzystaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych i organizacyjnych w wykonywanej pracy
41. podać przykłady wpływu właściwej i niewłaściwej organizacji pracy zespołu na osiągnięte efekty
42. zaplanować wyposażenie stanowiska pracy w nowoczesne rozwiązania techniczne (sprzęt, narzędzia)

MATERIAŁ NAUCZANIA

Rozród i inseminacja zwierząt – praktyka

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji
		Podstawowe Uczeń potrafi:	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	Etap realizacji
I. Rozród i inseminacja	1. Zabieg sztucznego unosiennia jałówki	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukiwać informacje zawarte w dokumentacji hodowlanej zwierząt gospodarskich do planowania i prowadzenia rozrodu bydła - jałówek – wymienić charakterystyczne objawy rui u jałówki – wskazać optymalny termin krycia na podstawie zaobserwowanych objawów rui – posłużyć się katalogami buhajów i knurów w zakresie wykorzystania danych do doboru dawcy nasienia zgodnie z przyjętymi założeniami – zastosować zasady zakupu, przechowywania i transportu nasienia buhaja i knura zgodnie z przepisami prawa – przeprowadzić wywiad inseminacyjny z posiadaczem samic bydła i świń zgodnie z obowiązującymi kryteriami – podjąć decyzje dotyczące unosienniania samic bydła i świń, na podstawie przeprowadzonego wywiadu inseminacyjnego, objawów rui i przeprowadzonego badania rektalnego lub badań dodatkowych – rozpoznać sprzęt, narzędzia i materiały aktualnie stosowane w 	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystać informacje zawarte w dokumentacji hodowlanej zwierząt gospodarskich do planowania i prowadzenia rozrodu bydła - jałówek – rozpoznać charakterystyczne objawy rui u jałówki – wskazać optymalny termin krycia na podstawie zaobserwowanych objawów rui – posłużyć się katalogami buhajów i knurów w zakresie wykorzystania danych do doboru dawcy nasienia zgodnie z przyjętymi założeniami – zastosować zasady zakupu, przechowywania i transportu nasienia buhaja i knura zgodnie z przepisami prawa – przeprowadzić wywiad inseminacyjny z posiadaczem samic bydła i świń zgodnie z obowiązującymi kryteriami – podjąć decyzje dotyczące unosienniania samic bydła i świń, na podstawie przeprowadzonego wywiadu inseminacyjnego, objawów rui i przeprowadzonego badania rektalnego lub badań dodatkowych – rozpoznać sprzęt, narzędzia i materiały aktualnie stosowane w sztucznym unosiennianiu samic bydła i świń 	klasa III

		<p>sztucznym unasiennianiu samic bydła i świń</p> <ul style="list-style-type: none"> – dobrać sprzęt i materiały niezbędne do wykonania zabiegu sztucznego unasienniania samic bydła i świń aktualnie stosowanymi technikami – wykonać zabieg unasienniania samic bydła i świń aktualnie stosowanymi technikami zgodnie z instrukcją postępowania – prowadzić dokumentację związaną z wykonywaniem zabiegów sztucznego unasienniania samic bydła i świń – stosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim – właściwie zinterpretować odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska – przechować dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa 	<ul style="list-style-type: none"> – dobrać sprzęt i materiały niezbędne do wykonania zabiegu sztucznego unasienniania samic bydła i świń aktualnie stosowanymi technikami – wykonać zabieg unasienniania samic bydła i świń aktualnie stosowanymi technikami zgodnie z instrukcją postępowania – prowadzić dokumentację związaną z wykonywaniem zabiegów sztucznego unasienniania samic bydła i świń – stosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim – właściwie zinterpretować odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska – przechować dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa 	
	2. Zabieg sztucznego unasienniania u krowy	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystać informacje zawarte w dokumentacji hodowlanej zwierząt gospodarskich do planowania i prowadzenia rozrodu zwierząt – rozpoznać charakterystyczne objawy rui u samic zwierząt gospodarskich i domowych – rozpoznać charakterystyczne objawy popędu płciowego u samców zwierząt gospodarskich i domowych – wskazać optymalny termin krycia na podstawie zaobserwowanych objawów rui 	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystać informacje zawarte w dokumentacji hodowlanej zwierząt gospodarskich do planowania i prowadzenia rozrodu zwierząt – rozpoznać charakterystyczne objawy rui u samic zwierząt gospodarskich i domowych – rozpoznać charakterystyczne objawy popędu płciowego u samców zwierząt gospodarskich i domowych – wskazać optymalny termin krycia na podstawie zaobserwowanych objawów rui 	

		<ul style="list-style-type: none"> - posłużyć się katalogami buhajów i knurów w zakresie wykorzystania danych do doboru dawcy nasienia zgodnie z przyjętymi założeniami - zastosować zasady zakupu, przechowywania i transportu nasienia buhaja i knura zgodnie z przepisami prawa - przeprowadzić wywiad inseminacyjny z posiadaczem samic bydła i świń zgodnie z obowiązującymi kryteriami - podjąć decyzje dotyczące unasienniania samic bydła i świń, na podstawie przeprowadzonego wywiadu inseminacyjnego, objawów rui i przeprowadzonego badania rektalnego lub badań dodatkowych - rozpoznać sprzęt, narzędzia i materiały aktualnie stosowane w sztucznym unasiennianiu samic bydła i świń - dobrać sprzęt i materiały niezbędne do wykonania zabiegu sztucznego unasienniania samic bydła i świń aktualnie stosowanymi technikami - wykonać zabieg unasienniania samic bydła i świń aktualnie stosowanymi technikami zgodnie z instrukcją postępowania - prowadzić dokumentację związaną z wykonywaniem zabiegów sztucznego unasienniania samic bydła i świń - stosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim 	<ul style="list-style-type: none"> - posłużyć się katalogami buhajów i knurów w zakresie wykorzystania danych do doboru dawcy nasienia zgodnie z przyjętymi założeniami - zastosować zasady zakupu, przechowywania i transportu nasienia buhaja i knura zgodnie z przepisami prawa - przeprowadzić wywiad inseminacyjny z posiadaczem samic bydła i świń zgodnie z obowiązującymi kryteriami - podjąć decyzje dotyczące unasienniania samic bydła i świń, na podstawie przeprowadzonego wywiadu inseminacyjnego, objawów rui i przeprowadzonego badania rektalnego lub badań dodatkowych - rozpoznać sprzęt, narzędzia i materiały aktualnie stosowane w sztucznym unasiennianiu samic bydła i świń - dobrać sprzęt i materiały niezbędne do wykonania zabiegu sztucznego unasienniania samic bydła i świń aktualnie stosowanymi technikami - wykonać zabieg unasienniania samic bydła i świń aktualnie stosowanymi technikami zgodnie z instrukcją postępowania - prowadzić dokumentację związaną z wykonywaniem zabiegów sztucznego unasienniania samic bydła i świń - stosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim - właściwie zinterpretować odpowiedzialność w stosunku do 	
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - właściwie zinterpretować odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska - przechować dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa 	<p>zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> - przechować dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa 	
	3. Zabieg sztucznego unasienniania u lochy	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystać informacje zawarte w dokumentacji hodowlanej zwierząt gospodarskich do planowania i prowadzenia rozrodu zwierząt - rozpoznać charakterystyczne objawy rui u samic zwierząt gospodarskich i domowych - rozpoznać charakterystyczne objawy popędu płciowego u samców zwierząt gospodarskich i domowych - wskazać optymalny termin krycia na podstawie zaobserwowanych objawów rui - posłużyć się katalogami buhajów i knurów w zakresie wykorzystania danych do doboru dawcy nasienia zgodnie z przyjętymi założeniami - zastosować zasady zakupu, przechowywania i transportu nasienia buhaja i knura zgodnie z przepisami prawa - przeprowadzić wywiad inseminacyjny z posiadaczem samic bydła i świń zgodnie z obowiązującymi kryteriami - podjąć decyzje dotyczące unasienniania samic bydła i świń, na podstawie przeprowadzonego wywiadu inseminacyjnego, objawów 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystać informacje zawarte w dokumentacji hodowlanej zwierząt gospodarskich do planowania i prowadzenia rozrodu zwierząt - rozpoznać charakterystyczne objawy rui u samic zwierząt gospodarskich i domowych - rozpoznać charakterystyczne objawy popędu płciowego u samców zwierząt gospodarskich i domowych - wskazać optymalny termin krycia na podstawie zaobserwowanych objawów rui - posłużyć się katalogami buhajów i knurów w zakresie wykorzystania danych do doboru dawcy nasienia zgodnie z przyjętymi założeniami - zastosować zasady zakupu, przechowywania i transportu nasienia buhaja i knura zgodnie z przepisami prawa - przeprowadzić wywiad inseminacyjny z posiadaczem samic bydła i świń zgodnie z obowiązującymi kryteriami - podjąć decyzje dotyczące unasienniania samic bydła i świń, na podstawie przeprowadzonego wywiadu inseminacyjnego, objawów rui i 	

		<p>ru i przeprowadzonego badania rektalnego lub badań dodatkowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać sprzęt, narzędzia i materiały aktualnie stosowane w sztucznym unasiennianiu samic bydła i świń - dobrać sprzęt i materiały niezbędne do wykonania zabiegu sztucznego unasienniania samic bydła i świń aktualnie stosowanymi technikami - wykonać zabieg unasienniania samic bydła i świń aktualnie stosowanymi technikami zgodnie z instrukcją postępowania - stosować zasady kultury osobistej i ogólnie zachowania w swoim - przyjęte normy właściwie zinterpretować odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska - przechować dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa 	<p>przeprowadzonego badania rektalnego lub badań dodatkowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznać sprzęt, narzędzia i materiały aktualnie stosowane w sztucznym unasiennianiu samic bydła i świń - dobrać sprzęt i materiały niezbędne do wykonania zabiegu sztucznego unasienniania samic bydła i świń aktualnie stosowanymi technikami - wykonać zabieg unasienniania samic bydła i świń aktualnie stosowanymi technikami zgodnie z instrukcją postępowania - stosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim - właściwie zinterpretować odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska - przechować dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa 	
II. Pomoc porodowa	4. Pomoc porodowa u krowy	<ul style="list-style-type: none"> - sklasyfikować poród jako fizjologiczny lub patologiczny, na podstawie obserwacji przebiegu jego kolejnych etapów - dobrać sprzęt, narzędzia i środki niezbędne do rodzaju udzielanej pomocy podczas porodu niewymagającego cięcia płodu lub zabiegu chirurgicznego, u różnych gatunków zwierząt - udzielić pomocy porodowej podczas porodu niewymagającego cięcia płodu lub zabiegu chirurgicznego u 	<ul style="list-style-type: none"> - sklasyfikować poród jako fizjologiczny lub patologiczny, na podstawie obserwacji przebiegu jego kolejnych etapów - dobrać sprzęt, narzędzia i środki niezbędne do rodzaju udzielanej pomocy podczas porodu niewymagającego cięcia płodu lub zabiegu chirurgicznego, u różnych gatunków zwierząt - udzielić pomocy porodowej podczas porodu niewymagającego cięcia płodu lub zabiegu chirurgicznego u zwierząt 	

		<p>zwierząt gospodarskich i domowych z zastosowaniem właściwej techniki i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotować zestaw narzędzi i środków niezbędnych do wykonania zabiegów położniczych podczas trudnego porodu u samic różnych gatunków zwierząt – asystować lekarzowi weterynarii podczas wykonywania zabiegów położniczych w trakcie trudnego porodu u samic różnych gatunków zwierząt, według ustalonych zasad – wdrożyć algorytm postępowania z noworodkami zwierząt gospodarskich i domowych bezpośrednio po porodzie – udzielić pierwszej pomocy w najczęściej występujących schorzeniach samic w okresie okołoporodowym oraz schorzeniach noworodków u różnych gatunków zwierząt, zgodnie z ustalonymi procedurami – stosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim – właściwie zinterpretować odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska – przechować dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa 	<p>gospodarskich i domowych z zastosowaniem właściwej techniki i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotować zestaw narzędzi i środków niezbędnych do wykonania zabiegów położniczych podczas trudnego porodu u samic różnych gatunków zwierząt – asystować lekarzowi weterynarii podczas wykonywania zabiegów położniczych w trakcie trudnego porodu u samic różnych gatunków zwierząt, według ustalonych zasad – wdrożyć algorytm postępowania z noworodkami zwierząt gospodarskich i domowych bezpośrednio po porodzie – udzielić pierwszej pomocy w najczęściej występujących schorzeniach samic w okresie okołoporodowym oraz schorzeniach noworodków u różnych gatunków zwierząt, zgodnie z ustalonymi procedurami – stosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim – właściwie zinterpretować odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska – przechować dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa 	
--	--	--	---	--

	<p>5. Pomoc porodowa u lochy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sklasyfikować poród jako fizjologiczny lub patologiczny, na podstawie obserwacji przebiegu jego kolejnych etapów – dobrać sprzęt, narzędzia i środki niezbędne do rodzaju udzielanej pomocy podczas porodu niewymagającego cięcia płodu lub zabiegu chirurgicznego, u różnych gatunków zwierząt – udzielić pomocy porodowej podczas porodu niewymagającego cięcia płodu lub zabiegu chirurgicznego u zwierząt gospodarskich i domowych z zastosowaniem właściwej techniki i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy – przygotować zestaw narzędzi i środków niezbędnych do wykonania zabiegów położniczych podczas trudnego porodu u samic różnych gatunków zwierząt – asystować lekarzowi weterynarii podczas wykonywania zabiegów położniczych w trakcie trudnego porodu u samic różnych gatunków zwierząt, według ustalonych zasad – wdrożyć algorytm postępowania z noworodkami zwierząt gospodarskich i domowych bezpośrednio po porodzie – udzielić pierwszej pomocy w najczęściej występujących schorzeniach samic w okresie okołoporodowym oraz schorzeniach noworodków u różnych gatunków 	<ul style="list-style-type: none"> – sklasyfikować poród jako fizjologiczny lub patologiczny, na podstawie obserwacji przebiegu jego kolejnych etapów – dobrać sprzęt, narzędzia i środki niezbędne do rodzaju udzielanej pomocy podczas porodu niewymagającego cięcia płodu lub zabiegu chirurgicznego, u różnych gatunków zwierząt – udzielić pomocy porodowej podczas porodu niewymagającego cięcia płodu lub zabiegu chirurgicznego u zwierząt gospodarskich i domowych z zastosowaniem właściwej techniki i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy – przygotować zestaw narzędzi i środków niezbędnych do wykonania zabiegów położniczych podczas trudnego porodu u samic różnych gatunków zwierząt – asystować lekarzowi weterynarii podczas wykonywania zabiegów położniczych w trakcie trudnego porodu u samic różnych gatunków zwierząt, według ustalonych zasad – wdrożyć algorytm postępowania z noworodkami zwierząt gospodarskich i domowych bezpośrednio po porodzie – udzielić pierwszej pomocy w najczęściej występujących schorzeniach samic w okresie okołoporodowym oraz schorzeniach noworodków u różnych gatunków zwierząt, zgodnie z ustalonymi procedurami 	
--	----------------------------------	---	--	--

		<p>zwierząt, zgodnie z ustalonymi procedurami</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim - właściwie zinterpretować odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska - przechować dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa 	<ul style="list-style-type: none"> - stosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim - właściwie zinterpretować odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska - przechować dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa 	
	Razem			

Kwalifikacja ROL.12. – Wykonywanie weterynaryjnych czynności pomocniczych

Praktyka w zakładzie leczniczym dla zwierząt

Cele ogólne przedmiotu

Poznanie wykonywania zadań zawodowych w realnych warunkach pracy

Nabycie umiejętności:

- wykonywania czynności mających na celu ratowanie życia zwierząt i zapobieganie powikłaniom
 - rozpoznawania weterynaryjnych produktów leczniczych, wyrobów i materiałów medycznych
 - podawania leków przepisanych przez lekarza weterynarii lub dostępne bez recepty
 - przygotowywania zwierząt do czynności lekarsko – weterynaryjnych
 - wykonywania czynności pomocniczych podczas zabiegów lekarsko-weterynaryjnych
 - sprawowania opieki nad zwierzętami w trakcie leczenia
 - wykonywania podstawowych zabiegów fizjoterapeutycznych u zwierząt
 - wykonywania mycia i sterylizacji narzędzi i sprzętu weterynaryjnego
 - posługiwania się dokumentacją lekarsko-weterynaryjną
 - organizowania stanowiska pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii oraz przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
 - identyfikowania zagrożeń dla zdrowia lub życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych
 - stosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych
 - przestrzegania zasad kultury i etyki w związku z realizacją zadań zawodowych
 - analizowania własnej kreatywności i otwartości na zmiany
 - aktualizowania wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych
 - przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy
 - stosowania zasady komunikacji interpersonalnej
 - planowania i organizowania pracy zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań
 - kierowania wykonaniem przydzielonych zadań
 - wprowadzania rozwiązań technicznych i organizacyjnych wpływających na poprawę warunków i jakości pracy
2. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie ludzi i zwierząt, stanu środowiska naturalnego oraz świadomości konsekwencji podejmowanych decyzji związanych z realizacją zadań zawodowych.

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

- 1) wykonać czynności ratujące życie zwierzęcia i zapobiegające powikłaniom zgodnie z algorytmem postępowania
- 2) posłużyć się ulotkami informacyjnymi produktów leczniczych, właściwie interpretując ich treść
- 3) rozpoznać wyroby i materiały medyczne stosowane w leczeniu zwierząt
- 4) przechować weterynaryjne produkty lecznicze, wyroby i materiały medyczne zgodnie ze wskazaniem producenta
- 5) postąpić z odpadami medycznymi zgodnie z obowiązującymi procedurami
- 6) obliczyć prawidłową dawkę leku, jaką należy podać zwierzęciu zgodnie z zasadami jej obliczania

- 7) przygotować leki do podania różnymi drogami z zastosowaniem odpowiednich narzędzi i materiałów
- 8) podać zwierzętom leki zalecone przez lekarza weterynarii lub dostępne bez recepty, uwzględniając ilość i drogę podania
- 9) zaplanować kolejność wykonywanych czynności związanych z przygotowaniem zwierząt do zabiegów leczniczych i profilaktycznych
- 10) wykorzystać różne metody poskramiania zwierząt w celu przygotowania ich do planowanych zabiegów leczniczych lub profilaktycznych
- 11) zastosować różne metody przygotowania zwierząt do czynności lekarsko-weterynaryjnych w sytuacjach typowych i nietypowych
- 12) przedstawić zakres czynności pomocniczych wykonywanych przez technika weterynarii podczas zabiegów leczniczych z uwzględnieniem kolejności ich wykonywania
- 13) przedstawić zakres czynności pomocniczych wykonywanych przez technika weterynarii podczas zabiegów profilaktycznych (przeciw chorobom i pasożytom)
- 14) dobrać narzędzia oraz materiały medyczne do planowanych zabiegów leczniczych i profilaktycznych
- 15) przygotować narzędzia oraz materiały medyczne do wykonania zabiegów lekarsko-weterynaryjnych zgodnie z obowiązującymi procedurami
- 16) zastosować techniki wykonywania opatrunków ochronnych i usztywniających różnych okolic ciała zwierząt z zastosowaniem dobranych materiałów medycznych
- 17) zastosować techniki wykonywania okładów rozgrzewających i chłodzących różnych okolic ciała zwierząt z zastosowaniem dobranych materiałów medycznych
- 18) opisać zasady opieki nad zwierzętami leczonymi w warunkach ambulatoryjnych i stacjonarnych
- 19) monitorować stan zwierząt oraz proces leczenia na podstawie obserwacji i wykonywanych badań
- 20) opiekować się zwierzętami leczonymi w warunkach ambulatoryjnych i stacjonarnych zgodnie z obowiązującymi zasadami
- 21) opisać rodzaje zabiegów fizjoterapeutycznych stosowanych u zwierząt
- 22) rozpoznać urządzenia i materiały niezbędne do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych u zwierząt
- 23) dobrać urządzenia i materiały niezbędne do wykonania najczęściej stosowanych zabiegów fizjoterapeutycznych u zwierząt
- 24) omówić wskazania i przeciwwskazania do wykonania poszczególnych rodzajów zabiegów fizjoterapeutycznych u zwierząt
- 25) opisać sposoby mycia, sterylizacji narzędzi i sprzętu weterynaryjnego
- 26) przeprowadzić mycie, sterylizację narzędzi i sprzętu weterynaryjnego zgodnie z obowiązującymi procedurami
- 27) przechować wysterylizowane narzędzia i sprzęt zgodnie z obowiązującymi procedurami
- 28) rozróżnić rodzaje dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej z wykonywanych zabiegów leczniczych i profilaktycznych oraz stosowanych produktów leczniczych dla zwierząt gospodarskich i domowych
- 29) omówić zakres i sposób prowadzenia ewidencji leczenia zwierząt przez posiadacza zwierząt gospodarskich
- 30) wyjaśnić zasady prowadzenia, przechowywania, udostępniania dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej
- 31) skorzystać z informacji dotyczących profilaktyki i leczenia zwierząt w dokumentacji lekarsko – weterynaryjnej w celu wykonania zaleceń lekarza
- 32) dokonać wpisów w dokumentacji lekarsko – weterynaryjnej prowadzonej w zakładzie leczniczym dla zwierząt oraz będącej własnością posiadacza zwierząt w zakresie zleconym przez lekarza
- 33) omówić zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii oraz przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
- 34) dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do zorganizowania poszczególnych stanowisk pracy
- 35) zmonitorować sprawność sprzętu oraz instalacji elektrycznej na stanowisku pracy
- 36) omówić czynniki szkodliwe, niebezpieczne i uciążliwe występujące w środowisku pracy, w tym podczas kontaktu ze zwierzętami, obsługi maszyn, sprzętu i narzędzi, kontaktu z materiałem biologicznym oraz substancjami chemicznymi
- 37) wskazać sposoby ograniczenia negatywnego wpływu czynników szkodliwych, niebezpiecznych i uciążliwych na organizm człowieka występujących w środowisku pracy
- 38) przedstawić zasady postępowania w przypadku wystąpienia choroby zawodowej
- 39) dobrać środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju zagrożeń występujących podczas wykonywanych zadań zawodowych

- 40) zastosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim środowisku
- 41) właściwie zinterpretować odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska
- 42) określić możliwości wykorzystania własnej kreatywności w wykonywaniu zadań zawodowych
- 43) zadziałać w sytuacji zmiany (np. warunków pracy, stanu pacjenta, metod i technik wykonywania czynności, sprzętu, materiałów, środków stosowanych w realizacji zadań zawodowych, czynników pozazawodowych)
- 44) uzasadnić konieczność maksymalnego wykorzystania umiejętności zawodowych, w celu podwyższania jakości opieki weterynaryjnej, dobrostanu zwierząt i zdrowia publicznego
- 45) przestrzegać zasad bezpieczeństwa podczas przetwarzania i przesyłania danych osobowych
- 46) przechować dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa
- 47) przedstawić konsekwencje wynikające z naruszenia tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy
- 48) omówić znaczenie przestrzegania zasady zaufania i poszanowania prywatności w wykonywaniu zadań zawodowych
- 49) właściwie zinterpretować mowę ciała w komunikacji
- 50) zastosować aktywne metody słuchania
- 51) udzielić odpowiedzi językiem zrozumiałym, odpowiednim do sytuacji
- 52) współpracować z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia publicznego
- 53) uzasadnić celowość planowania pracy zespołu wykonującego przydzielone zadania w zawodzie
- 54) zaplanować wykonanie zadania zgodnie z dokonaną oceną możliwości finansowych i w określonym czasie
- 55) wyznaczyć jasno określone cele pracy zespołu w zależności od rodzaju wykonywanej pracy zespołowej
- 56) zanalizować kompetencje poszczególnych członków zespołu do wykonania zadania
- 57) dobrać członków do zespołu zgodnie z ich kompetencjami
- 58) opisać zakres obowiązków kierownika zespołu realizującego przydzielone zadanie
- 59) wyznaczyć kolejne etapy pracy zespołu wykonującego przydzielone zadanie
- 60) pokierować pracą zespołu z uwzględnieniem indywidualności jednostki i grupy
- 61) ocenić przebieg wykonywanego zadania, wyciąga wnioski i dokonuje zmian w jego przebiegu
- 62) zmotywować członków zespołu do efektywnego wykonywania przydzielonych zadań
- 63) przewidzieć konsekwencje podejmowanych decyzji w kierowaniu pracy zespołu
- 64) podać przykłady wpływu postępu technicznego na doskonalenie jakości pracy w zawodzie
- 65) wyszukać informacje na temat stosowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych poprawiających warunki i jakość pracy
- 66) wskazać argumenty za i przeciw wykorzystaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych i organizacyjnych w wykonywanej pracy
- 67) podać przykłady wpływu właściwej i niewłaściwej organizacji pracy zespołu na osiągnięte efekty
- 68) zaplanować wyposażenie stanowiska pracy w nowoczesne rozwiązania techniczne (sprzęt, narzędzia)

MATERIAŁ NAUCZANIA

Praktyka w zakładzie leczniczym dla zwierząt

Dział programowy	Liczba godz. Tematy jednostek metodycznych	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji Etap realizacji
		Podstawowe Uczeń potrafi:	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	
I. Ratowanie życia zwierząt i zapobieganie powikłaniom u zwierząt	1. Czynności ratujące życie zwierząt gospodarskich	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznać sytuacje wymagające czynności ratujących życie zwierzęcia gospodarskiego – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – wykonać czynności ratujące życie zwierzęcia gospodarskiego i zapobiegające powikłaniom zgodnie z algorytmem postępowania 	klasa IV
	1. Czynności ratujące życie zwierząt domowych	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznać sytuacje wymagające czynności ratujących życie zwierzęcia domowego – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – wykonać czynności ratujące życie zwierzęcia domowego i zapobiegające powikłaniom zgodnie z algorytmem postępowania 	
II. Weterynaryjne produkty lecznicze, wyroby i materiały medyczne	1. Przechowywanie i stosowanie weterynaryjnych produktów leczniczych, wyrobów i materiałów medycznych	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznać weterynaryjne produkty lecznicze, wyroby i materiały medyczne stosowane w leczeniu zwierząt – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – przechowywać, w zakładzie leczniczym dla zwierząt, weterynaryjne produkty lecznicze, wyroby i materiały medyczne, zgodnie z obowiązującymi procedurami i wskazaniami producenta 	
	2. Podawanie leków	<ul style="list-style-type: none"> – posłużyć się ulotkami informacyjnymi produktów leczniczych, właściwie interpretując ich treść – przygotować leki do podania różnymi drogami z zastosowaniem odpowiednich narzędzi i materiałów – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – stosować weterynaryjne produkty lecznicze, wyroby i materiały medyczne zgodnie z obowiązującymi procedurami – obliczyć prawidłową dawkę leku, jaką należy podać zwierzęciu zgodnie z zasadami jej obliczania – podać zwierzętom leki zalecone przez lekarza weterynarii lub dostępne bez recepty, uwzględniając ilość i drogę podania – postąpić z odpadami medycznymi zgodnie z obowiązującymi procedurami 	

III. Czynności pomocnicze w zabiegach lekarsko-weterynaryjnych	1. Przygotowanie zwierząt do czynności lekarsko – weterynaryjnych	<ul style="list-style-type: none"> – zaplanować kolejność wykonywanych czynności związanych z przygotowaniem zwierząt do zabiegów leczniczych i profilaktycznych – dobrać narzędzia oraz materiały medyczne do planowanych zabiegów leczniczych i profilaktycznych – przygotować narzędzia oraz materiały medyczne do wykonania zabiegów lekarsko-weterynaryjnych zgodnie z obowiązującymi procedurami – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystać różne metody poskramiania zwierząt w celu przygotowania ich do planowanych zabiegów leczniczych lub profilaktycznych – zastosować różne metody przygotowania zwierząt do czynności lekarsko-weterynaryjnych w sytuacjach typowych i nietypowych 	
	2. Wykonywanie czynności pomocniczych w zabiegach lekarsko - weterynaryjnych	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawić zakres czynności pomocniczych wykonywanych przez technika weterynarii podczas zabiegów leczniczych z uwzględnieniem kolejności ich wykonywania – przedstawić zakres czynności pomocniczych wykonywanych przez technika weterynarii podczas zabiegów profilaktycznych (przeciw chorobom i pasożytom) – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – zastosować techniki wykonywania opatrunków ochronnych i usztywniających różnych okolic ciała zwierząt z zastosowaniem dobranych materiałów medycznych – zastosować techniki wykonywania okładów rozgrzewających i chłodzących różnych okolic ciała zwierząt z zastosowaniem dobranych materiałów medycznych 	
IV. Opieka nad zwierzętami w trakcie leczenia	1. Opieka nad zwierzętami leczonymi w warunkach ambulatoryjnych	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawić zasady opieki nad zwierzętami leczonymi w warunkach ambulatoryjnych – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – monitorować stan zwierząt oraz proces leczenia na podstawie obserwacji i wykonywanych badań – opiekować się zwierzętami leczonymi w warunkach ambulatoryjnych, zgodnie z obowiązującymi zasadami 	
	2. Opieka nad zwierzętami leczonymi w warunkach stacjonarnych	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawić zasady opieki nad zwierzętami leczonymi w warunkach stacjonarnych – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – monitorować stan zwierząt oraz proces leczenia na podstawie obserwacji i wykonywanych badań – opiekować się zwierzętami leczonymi w warunkach stacjonarnych zgodnie z obowiązującymi zasadami 	

	3. Mycie i sterylizacja narzędzi i sprzętu weterynaryjnego	<ul style="list-style-type: none"> – umyć narzędzia i sprzęt weterynaryjny zgodnie z obowiązującymi procedurami – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – wykonać sterylizację narzędzi i sprzętu weterynaryjnego zgodnie z obowiązującymi procedurami – przechowywać narzędzia i sprzęt weterynaryjny zgodnie z obowiązującymi procedurami 	
V. Zabiegi fizjoterapeutyczne u zwierząt		<ul style="list-style-type: none"> – opisać rodzaje zabiegów fizjoterapeutycznych stosowanych u zwierząt – rozpoznać urządzenia i materiały niezbędne do wykonywania zabiegów fizjoterapeutycznych u zwierząt – dobrać urządzenia i materiały niezbędne do wykonania najczęściej stosowanych zabiegów fizjoterapeutycznych u zwierząt – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – omówić wskazania i przeciwwskazania do wykonania poszczególnych rodzajów zabiegów fizjoterapeutycznych u zwierząt – wykonywać proste zabiegi i czynności pomocnicze przy wykonywaniu zabiegów fizjoterapeutycznych 	
VI. Dokumentacja lekarsko - weterynaryjna		<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnić rodzaje dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej z wykonywanych zabiegów leczniczych i profilaktycznych oraz stosowanych produktów leczniczych dla zwierząt gospodarskich i domowych – omówić zakres i sposób prowadzenia ewidencji leczenia zwierząt przez posiadacza zwierząt gospodarskich – wyjaśnić zasady prowadzenia, przechowywania, udostępniania dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnić rodzaje dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej z wykonywanych zabiegów leczniczych i profilaktycznych oraz stosowanych produktów leczniczych dla zwierząt gospodarskich i domowych – skorzystać z informacji dotyczących profilaktyki i leczenia zwierząt w dokumentacji lekarsko – weterynaryjnej w celu wykonania zaleceń lekarza – dokonać wpisów w dokumentacji lekarsko – weterynaryjnej prowadzonej w zakładzie leczniczym dla zwierząt oraz będącej własnością posiadacza zwierząt w zakresie zleconym przez lekarza 	
Razem				klasa IV

Kwalifikacja ROL.12. – Wykonywanie weterynaryjnych czynności pomocniczych

Praktyka diagnostyczna

Cele ogólne przedmiotu

Poznanie wykonywania zadań zawodowych w realnych warunkach pracy

Nabycie umiejętności:

- przeprowadzania wywiadów z posiadaczem zwierzęcia
- wykonywania badań fizykalnych zwierząt gospodarskich i domowych
- wykonywania badań klinicznych zwierzęcia w zakresie niezbędnym do udzielenia mu pierwszej pomocy
- wykonania czynności pomocniczych związanych z badaniem zwierząt z wykorzystaniem urządzeń diagnostycznych
- wykonania czynności związanych z pobieraniem, utrwalaniem przechowywaniem materiału do badań laboratoryjnych
- wykonania czynności pomocniczych związanych z badaniami laboratoryjnymi materiału biologicznego
- organizowania stanowiska pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii oraz przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
- identyfikowania zagrożeń dla zdrowia lub życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych
- stosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych
- przestrzegania zasad kultury i etyki w związku z realizacją zadań zawodowych
- analizowania własnej kreatywności i otwartości na zmiany
- aktualizowania wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowe
- przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy
- stosowania zasad komunikacji interpersonalnej
- planowania i organizowania prac zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań
- kierowania wykonaniem przydzielonych zadań
- wprowadzania rozwiązań technicznych i organizacyjnych wpływających na poprawę warunków i jakości pracy

3. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie ludzi i zwierząt, stanu środowiska naturalnego oraz świadomości konsekwencji podejmowanych decyzji związanych z realizacją zadań zawodowych.

Cele operacyjne

Uczeń potrafi:

- 1) wykonać opis zwierzęcia zgodnie z planem badania klinicznego
- 2) zaplanować przebieg wywiadu z posiadaczem zwierzęcia w celu uzyskania informacji niezbędnych do podjęcia czynności lekarsko-weterynaryjnych
- 3) zadać posiadaczowi istotne pytania dotyczące stanu zdrowia i warunków utrzymania zwierzęcia
- 4) zanalizować uzyskane informacje pod względem przydatności do postawienia diagnozy
- 5) wyciągnąć wnioski z przeprowadzonego wywiadu dotyczące stanu zdrowotnego zwierzęcia i potrzeby udzielenia pomocy lekarsko-weterynaryjnej
- 6) posłużyć się sprzętem służącym do planowanego badania zgodnie z jego przeznaczeniem
- 7) umyć i dezynfekować sprzęt diagnostyczny zgodnie z obowiązującymi procedurami

- 8) dobrać metody badań fizykalnych do gatunku zwierzęcia
- 9) wskazać miejsca na ciele zwierząt poddawane ocenie podczas badań fizykalnych
- 10) wykorzystać techniki badania fizykalnego do oceny stanu zdrowia zwierzęcia
- 11) rozróżnić prawidłowe i patologiczne wyniki badań fizykalnych zwierząt
- 12) wyciągnąć wnioski z przeprowadzonych badań fizykalnych dotyczące potrzeby udzielenia pomocy lekarsko-weterynaryjnej
- 13) dobrać urządzenia diagnostyczne do wykonywanych badań klinicznych
- 14) przygotować zwierzęta do badań z wykorzystaniem urządzeń diagnostycznych z zastosowaniem właściwych technik
- 15) dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do rodzaju pobranego materiału biologicznego od zwierząt
- 16) pobrać materiał biologiczny od zwierząt z zastosowaniem właściwych technik
- 17) utrwalić materiał biologiczny do badań laboratoryjnych z zastosowaniem właściwych technik
- 18) przechować materiał biologiczny pobrany od zwierząt przed dostarczeniem go do laboratorium diagnostycznego zgodnie z obowiązującymi procedurami
- 19) sporządzić prawidłowo i czytelnie dokumentację związaną z pobraniem materiału biologicznego
- 20) wykonać pracę w laboratorium diagnostycznym zgodnie z obowiązującym regulaminem
- 21) dobrać sprzęt i urządzenia laboratoryjne do rodzaju wykonywanych badań
- 22) wykonać poszczególne rodzaje badań laboratoryjnych:
 - a. badanie krwi: morfologiczne, rozmaz, oznaczanie OB oraz biochemiczne
 - b. badanie ogólne moczu
 - c. badanie parazytologiczne
 - d. badanie bakteriologiczne
 - e. badanie mikologiczne
 - f. badanie serologiczne
 – z zastosowaniem właściwej techniki i zgodnie z obowiązującymi procedurami
- 23) sporządzić prawidłowo i czytelnie dokumentację wyników wykonanych badań laboratoryjnych
- 24) omówić zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii oraz przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
- 25) dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do zorganizowania poszczególnych stanowisk pracy
- 26) zmonitorować sprawność sprzętu oraz instalacji elektrycznej na stanowisku pracy
- 27) omówić czynniki szkodliwe, niebezpieczne i uciążliwe występujące w środowisku pracy, w tym podczas kontaktu ze zwierzętami, obsługi maszyn, sprzętu i narzędzi, kontaktu z materiałem biologicznym oraz substancjami chemicznymi
- 28) wskazać sposoby ograniczenia negatywnego wpływu czynników szkodliwych, niebezpiecznych i uciążliwych na organizm człowieka występujących w środowisku pracy
- 29) przedstawić zasady postępowania w przypadku wystąpienia choroby zawodowej
- 30) dobrać środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju zagrożeń występujących podczas wykonywanych zadań zawodowych
- 31) zastosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim środowisku
- 32) właściwie zinterpretować odpowiedzialność w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska
- 33) określić możliwości wykorzystania własnej kreatywności w wykonywaniu zadań zawodowych
- 34) zadziałać w sytuacji zmiany (np. warunków pracy, stanu pacjenta, metod i technik wykonywania czynności, sprzętu, materiałów, środków stosowanych w realizacji zadań zawodowych, czynników pozazawodowych)
- 35) uzasadnić konieczność maksymalnego wykorzystania umiejętności zawodowych, w celu podwyższenia jakości opieki weterynaryjnej, dobrostanu zwierząt i zdrowia publicznego
- 36) przestrzegać zasad bezpieczeństwa podczas przetwarzania i przesyłania danych osobowych
- 37) przechować dane osobowe klientów zgodnie z przepisami prawa

- 38) przedstawić konsekwencje wynikające z naruszenia tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy
- 39) omówić znaczenie przestrzegania zasady zaufania i poszanowania prywatności w wykonywaniu zadań zawodowych
- 40) właściwie zinterpretować mowę ciała w komunikacji
- 41) zastosować aktywne metody słuchania
- 42) udzielić odpowiedzi językiem zrozumiałym, odpowiednim do sytuacji
- 43) współpracować z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia publicznego
- 44) uzasadnić celowość planowania pracy zespołu wykonującego przydzielone zadania w zawodzie
- 45) zaplanować wykonanie zadania zgodnie z dokonaną oceną możliwości finansowych i w określonym czasie
- 46) wyznaczyć jasno określone cele pracy zespołu w zależności od rodzaju wykonywanej pracy zespołowej
- 47) zanalizować kompetencje poszczególnych członków zespołu do wykonania zadania
- 48) dobrać członków do zespołu zgodnie z ich kompetencjami
- 49) opisać zakres obowiązków kierownika zespołu realizującego przydzielone zadanie
- 50) wyznaczyć kolejne etapy pracy zespołu wykonującego przydzielone zadanie
- 51) pokierować pracą zespołu z uwzględnieniem indywidualności jednostki i grupy
- 52) ocenić przebieg wykonywanego zadania, wyciąga wnioski i dokonuje zmian w jego przebiegu
- 53) zmotywować członków zespołu do efektywnego wykonywania przydzielonych zadań
- 54) przewidzieć konsekwencje podejmowanych decyzji w kierowaniu pracy zespołu
- 55) podać przykłady wpływu postępu technicznego na doskonalenie jakości pracy w zawodzie
- 56) wyszukać informacje na temat stosowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych poprawiających warunki i jakość pracy
- 57) wskazać argumenty za i przeciw wykorzystaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych i organizacyjnych w wykonywanej pracy
- 58) podać przykłady wpływu właściwej i niewłaściwej organizacji pracy zespołu na osiągnięte efekty
- 59) zaplanować wyposażenie stanowiska pracy w nowoczesne rozwiązania techniczne (sprzęt, narzędzia)

MATERIAŁ NAUCZANIA

Praktyka diagnostyczna

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Wymagania programowe		Uwagi o realizacji
		Podstawowe Uczeń potrafi:	Ponadpodstawowe Uczeń potrafi:	Etap realizacji
I. Wywiad z posiadaczem zwierzęcia	1. Przeprowadzenie wywiadu z posiadaczami zwierząt gospodarskich i domowych	<ul style="list-style-type: none"> - zaplanować przebieg wywiadu z posiadaczem zwierzęcia w celu uzyskania informacji niezbędnych do podjęcia czynności lekarsko-weterynaryjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - zadać posiadaczowi istotne pytania dotyczące stanu zdrowia i warunków utrzymania zwierzęcia - zanalizować uzyskane informacje pod względem przydatności do postawienia diagnozy - wyciągnąć wnioski z przeprowadzonego wywiadu dotyczące stanu zdrowotnego zwierzęcia i potrzeby udzielenia pomocy lekarsko-weterynaryjnej 	klasa IV
	2. Sporządzenie opisu zwierzęcia gospodarskich i domowych	<ul style="list-style-type: none"> - zaplanować opis poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich i domowych zgodnie z planem badania klinicznego 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonać opis poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich i domowych zgodnie z planem badania klinicznego 	
II. Badania fizyczne zwierząt	1. Wykonanie badań fizycznych zwierząt gospodarskich i domowych	<ul style="list-style-type: none"> - dobrać metody badań fizycznych do gatunku zwierzęcia - posłużyć się sprzętem służącym do planowanego badania zgodnie z jego przeznaczeniem - dobrać urządzenia diagnostyczne do wykonywanych badań klinicznych - umyć i dezynfekować sprzęt diagnostyczny zgodnie z obowiązującymi procedurami - zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazać miejsca na ciele zwierząt poddawane ocenie podczas badań fizycznych - wykorzystać techniki badania fizycznego do oceny stanu zdrowia zwierzęcia - przygotować zwierzęta do badań z wykorzystaniem urządzeń diagnostycznych z zastosowaniem właściwych technik - asystować lekarzowi weterynarii przy wykonywaniu badań fizycznych 	
	2. Ocena stanu zdrowia zwierząt gospodarskich i domowych	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnić prawidłowe i patologiczne wyniki badań fizycznych zwierząt - zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> - wyciągnąć wnioski z przeprowadzonych badań fizycznych dotyczące potrzeby udzielenia pomocy lekarsko-weterynaryjnej 	
III. Pobieranie i utrwalanie	1. Pobieranie materiału biologicznego od	<ul style="list-style-type: none"> - dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do rodzaju pobranego materiału 	<ul style="list-style-type: none"> - pobrać materiał biologiczny od zwierząt z zastosowaniem właściwych technik 	

materiału biologicznego do badań	zwierząt gospodarskich	<p>biologicznego od zwierząt gospodarskich</p> <ul style="list-style-type: none"> – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – utrwalić materiał biologiczny do badań laboratoryjnych z zastosowaniem właściwych technik – przechować materiał biologiczny pobrany od zwierząt przed dostarczeniem go do laboratorium diagnostycznego zgodnie z obowiązującymi procedurami – sporządzić prawidłowo i czytelnie dokumentację związaną z pobraniem materiału biologicznego 	
	2. Pobieranie materiału biologicznego od zwierząt domowych	<ul style="list-style-type: none"> – dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do rodzaju pobranego materiału biologicznego od zwierząt domowych – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – pobrać materiał biologiczny od zwierząt z zastosowaniem właściwych technik – utrwalić materiał biologiczny do badań laboratoryjnych z zastosowaniem właściwych technik – przechować materiał biologiczny pobrany od zwierząt przed dostarczeniem go do laboratorium diagnostycznego zgodnie z obowiązującymi procedurami – sporządzić prawidłowo i czytelnie dokumentację związaną z pobraniem materiału biologicznego 	
IV. Badania laboratoryjne materiału biologicznego	1. Postępowanie z materiałem biologicznym w laboratorium	<ul style="list-style-type: none"> – wykonać pracę w laboratorium diagnostycznym zgodnie z obowiązującym regulaminem – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – przyjąć materiał biologiczny do badań laboratoryjnych zgodnie z obowiązującymi procedurami – przechować poszczególne rodzaje materiału biologicznego zgodnie z obowiązującymi procedurami 	
	2. Wykonanie badania morfologicznego krwi	<ul style="list-style-type: none"> – dobrać sprzęt i urządzenia laboratoryjne do wykonywanych badań – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – wykonać badanie morfologiczne krwi zgodnie z obowiązującymi procedurami 	
	3. Wykonanie rozmazu krwi	<ul style="list-style-type: none"> – dobrać sprzęt i urządzenia laboratoryjne do wykonywanych badań – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – wykonać rozmaz krwi zgodnie z obowiązującymi procedurami 	
	4. Oznaczenie krwi	<ul style="list-style-type: none"> – dobrać sprzęt i urządzenia laboratoryjne do wykonywanych badań – zastosować środki ochrony indywidualnej 	<ul style="list-style-type: none"> – oznaczyć OB krwi zgodnie z obowiązującymi procedurami 	
	5. Wykonanie badania biochemicznego krwi	<ul style="list-style-type: none"> – dobrać sprzęt i urządzenia laboratoryjne do wykonywanych badań 	<ul style="list-style-type: none"> – wykonać badanie biochemiczne krwi zgodnie z obowiązującymi procedurami 	

6. Wykonanie badania ogólnego moczu	<ul style="list-style-type: none"> – dobrać sprzęt i urządzenia laboratoryjne do wykonywanych badań – zastosować środki ochrony indywidualnej 	– wykonać badanie ogólne moczu zgodnie z obowiązującymi procedurami	
7. Wykonanie badań parazytologicznych	<ul style="list-style-type: none"> – dobrać sprzęt i urządzenia laboratoryjne do wykonywanych badań – zastosować środki ochrony indywidualnej 	– wykonać badania parazytologiczne zgodnie z obowiązującymi procedurami	
8. Wykonywanie badań bakteriologicznych	<ul style="list-style-type: none"> – dobrać sprzęt i urządzenia laboratoryjne do wykonywanych badań – zastosować środki ochrony indywidualnej 	– wykonać badania bakteriologiczne zgodnie z obowiązującymi procedurami	
9. Wykonywanie badań mikologicznych	<ul style="list-style-type: none"> – dobrać sprzęt i urządzenia laboratoryjne do wykonywanych badań – zastosować środki ochrony indywidualnej 	– wykonać badania mikologiczne zgodnie z obowiązującymi procedurami	
10. Wykonywanie badań serologicznych	<ul style="list-style-type: none"> – dobrać sprzęt i urządzenia laboratoryjne do wykonywanych badań – zastosować śr. ochrony indywidualnej 	– wykonać badania serologiczne zgodnie z obowiązującymi procedurami	
11. Sporządzenie dokumentacji badań laboratoryjnych	– dobrać dokumentację do rodzaju wykonanych badań laboratoryjnych	– sporządzić prawidłowo dokumentację poszczególnych badań laboratoryjnych	
Razem			klasa IV

Praktyka odbywana jest indywidualnie, z oderwaniem od zajęć lekcyjnych, równomiernie w ciągu roku szkolnego, w wymaganej liczbie godzin.

Plan i organizację zajęć w ramach praktyki należy dostosować do możliwości danego punktu, mając na uwadze realizację założonych celów kształcenia. Należy stworzyć uczniom możliwość wykonywania wszystkich prac zaplanowanych w programie praktyki zawodowej. Kształcenie powinno odbywać się w rzeczywistych warunkach przyszłej pracy. Przed przystąpieniem do zajęć należy zapoznać uczniów z obowiązującymi przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz podkreślić konieczność ich stosowania.

Należy również zwracać uwagę na przestrzeganie przepisów o ochronie zwierząt i stosowanie środków ochrony indywidualnej.

Uczniowie odbywający praktykę zawodową zobowiązani są do prowadzenia dzienniczka praktyk, w którym opisują wykonywane czynności. Zapisy powinny być sprawdzane i potwierdzane przez osobę prowadzącą praktykę zawodową.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Ocena dzienniczka praktyk.

W kryteriach oceniania uwzględnia się: poprawność merytoryczną wypowiedzi i wykonywanych czynności, przestrzeganie przepisów bhp, przeciwpożarowych i ochrony środowiska, umiejętność organizowania stanowiska pracy, umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce, umiejętność planowania zadań,

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające: dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia i możliwości ucznia.